

Europa i endring – utfordringer for de nordiske modellene

- **Tilbakeblikk: Endringer i Europa - nytt for Norden?**
- **1990: Norden i krise, Europa i oppbrudd**
- **Den nordiske veien ut av 90-tallskrisen**
- **Endringer i arbeids- og velferdsregimene i Europa (1990-2008)**
 - De 'store' - eks. Tyskland forsinket reform og brå endringer
 - De 'små' – eks. Nederland – fra 'Dutch Disease' til 'Dutch Miracle'
- **Utfordringer**

Jon Erik Dølvik and Andrew Martin eds. (forthcoming, tentative titles)

Changes in Social Models and Employment in Europe 1990-2010: Reconciling Efficiency and Equity?

Part I: Analytic framework

- 1. Introduction** - Jon Erik Dølvik and Andrew Martin
- 2. Labor market trends** - Johannes Giesecke and Kathrin Leuze

Part II: Case studies

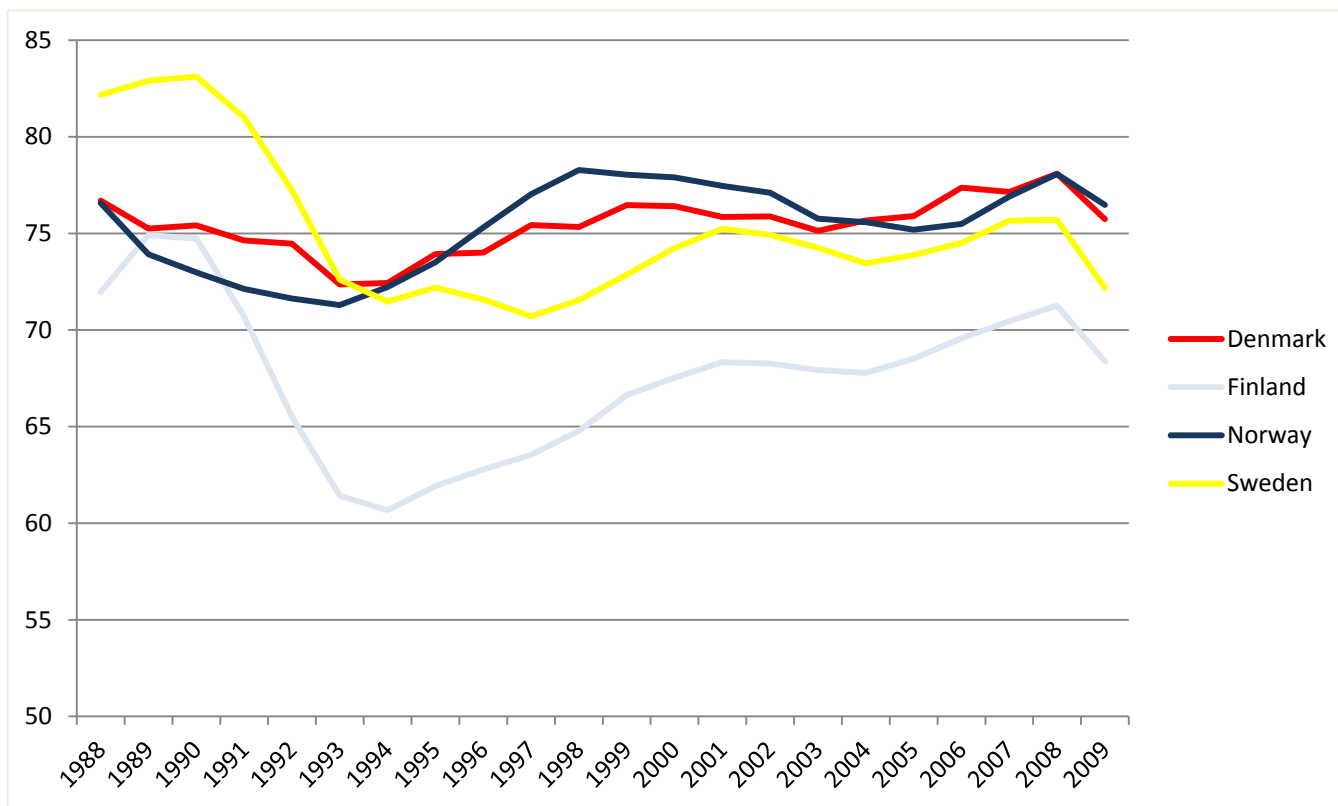
- 3. Germany** - Anke Hassel; Wendy Carlin and David Soskice
- 4. France** - Jacques Le Cacheux and George Ross
- 5. United Kingdom** - Ken Mayhew and Mark Wickham-Jones
- 6. Italy and Spain** - Sofia Pérez and Martin Rhodes
- 7. Netherlands and Switzerland** - Alexandre Afonso and Jelle Visser
- 8. Denmark, Finland, Norway, and Sweden** - J. E. Dølvik, J. Goul Andersen, Juhana Vartiainen

Part III: Comparative analyses

- 9. Macroeconomic policy and unemployment** - Jean-Paul Fitoussi and Eloi Laurent
- 10. Wage bargaining, welfare state regimes and inequality** - Erling Barth and Karl Ove Moene
- 11. Dualism and political coalitions** - Torben Iversen and David Soskice
- 12. Conclusion** - Jon Erik Dølvik and Andrew Martin

Norden – sysselsettingsrate 1988-2009

15-64 – Source: OECD LFS Statistics

Konsolidering og fornyelse av de nordiske modellene etter 90-tallskrisen

- Endringer i reglene for penge –og finanspolitikk
- Fornytt samordning, moderasjon og desentralisering av lønnsdannelsen
- Omfattende skattereformer – lavere personskatt, bredere skattegrunnlag
- Deregulering av produktmarkeder og økonomisk restrukturering (DIM)
- Små endringer i regulering av arbeidsmarkedet
- Revitalisering av arbeidslinja i velferdspolitikken, utdanning og kvalifisering

Bredt samarbeid og jevnbyrdige parter → aksept, konsistens og høy omstillingstakt

Volvo sold to China's Geely

Published: 28 Mar 10 14:56 CET

The the financial crisis hit ...

Breaking:

Saab sold to Spyker Cars

by Swade on January 27, 2010

DANFOSS: Global crisis cuts growth zero-profit 30 March 2009

Nokia profits collapse 90 percent
Posted on GlobalCrisisNews.com on April 16, 2009 //

Pressure grows for Norwegian bank aid package

_OSLO | Thu Jan 22, 2009 3:38am EST
OSLO Jan 22 (Reuters)

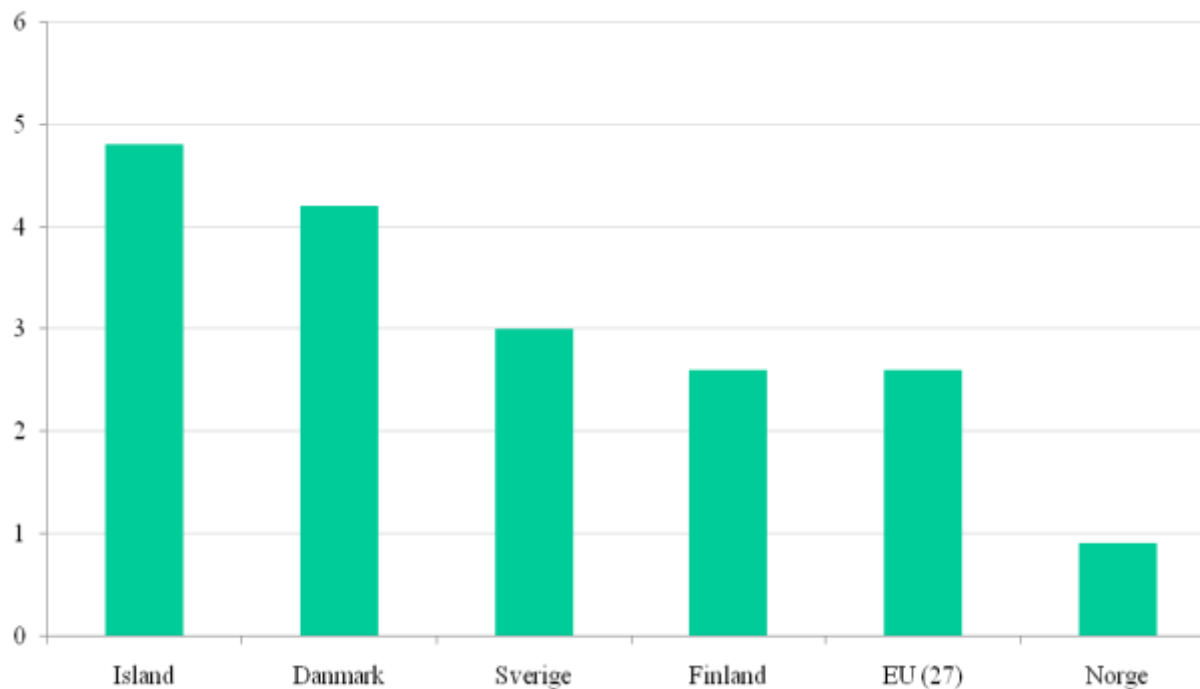
**The Nordics were unevenly hit...
.....and responded differently**

	Jobless June 08	Jobless June 09	Increase Jobless 09	GDP drop 09	Manufac turing prod
Norway	2.4	3.2	0.8	-1.4	-7.5
Denmark	3.3	5.9	2.6	-4.7	-16.3
Sweden	6.0	9.4	3.4	-5.1	-21.6
Finland	6.4	8.7	2.3	-6.7	-25.7
EU-27	7,0	9.1	2.1	-4.8	-20.1

Source: OECD

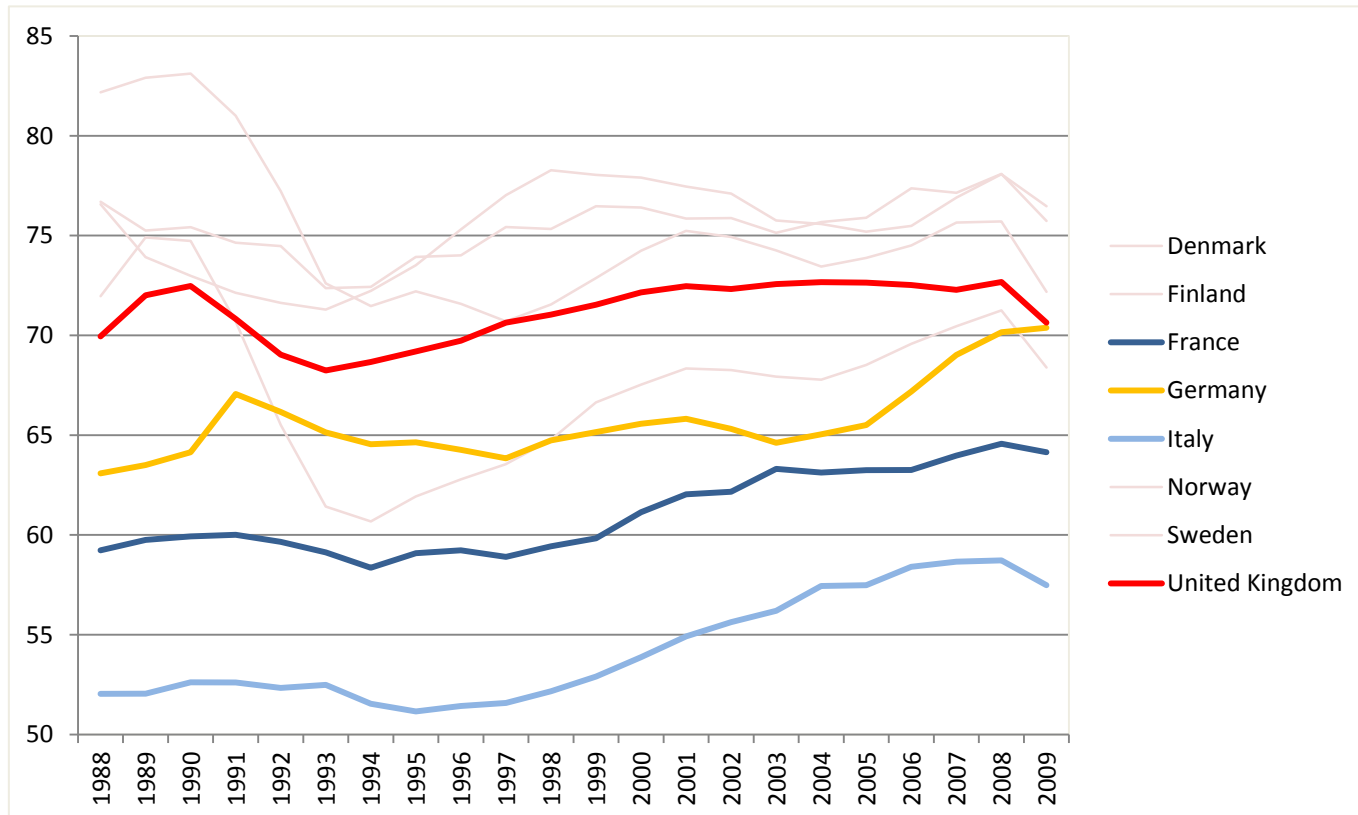
Rise in unemployment during the crisis

(Percentage points change - 3.Quarter 2008 - February 2010).

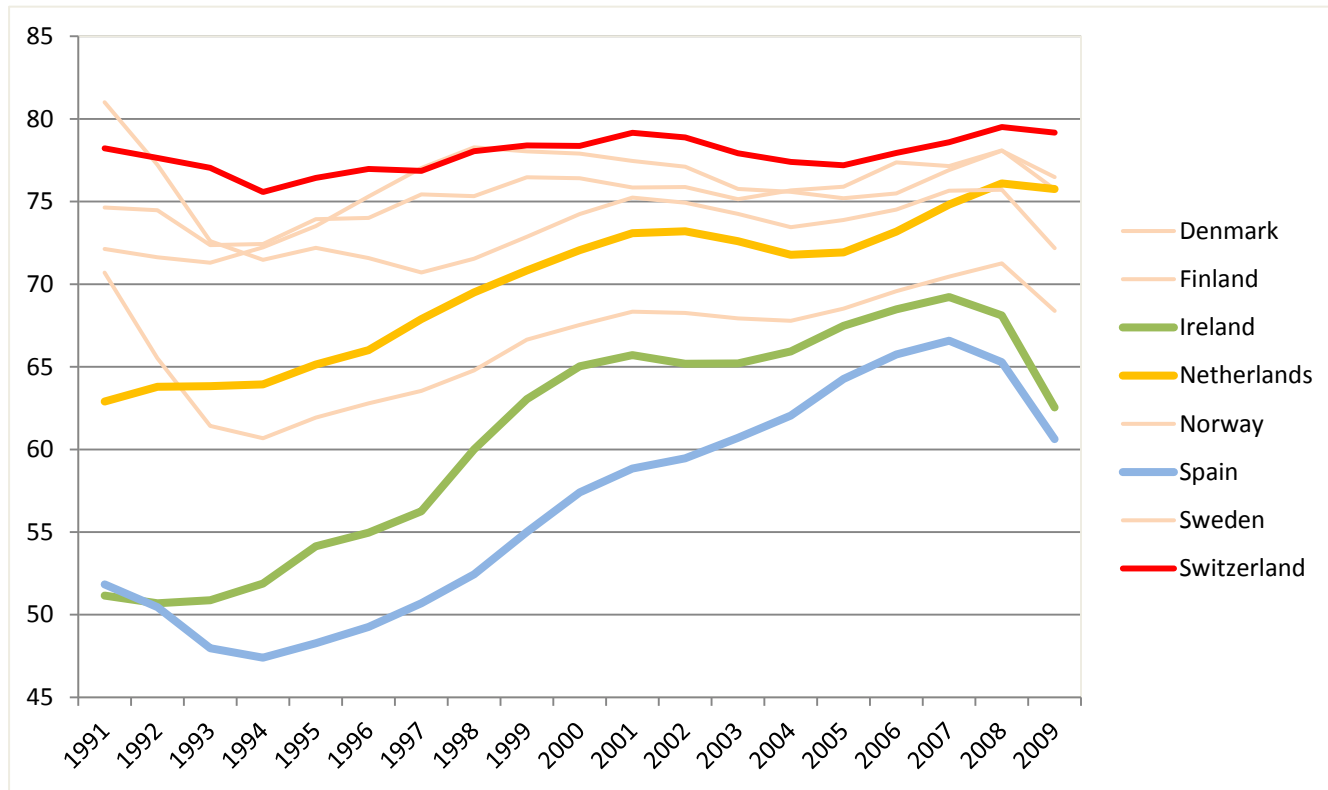
Change 3.qu. 2008 - Feb. 2010.
Source: Harmonised unemployment rate OECD

EUs 'fire store' vs Norden - sysselsettingsrater 1988-2009

'Små' europeiske land – sysselsettingsrater 1990-2009

Nederland, Sveits, Irland og Spania vs Norden

Europa i endring – utfordringer for Norden

- **Tilbakeblikk: Endringer i Europa - ikke nytt for Norden**
- **1990: Norden i krise, Europa i oppbrudd**
- **Den nordiske veien ut av 90-tallskrisen**
- **Endringer i arbeids- og velferdsregimene i Europa (1990-2008)**
 - De 'store' - eks. Tyskland forsinket reform og brå endringer
 - De 'små' – eks. Nederland – fra 'Dutch Disease' til 'Dutch Miracle'
- **Utfordringer**